Paul Celan: STEHEN / TAK JAWIĆ SIĘ (tł. Ela Binswanger)

Paul Celan: TAK JAWIĆ SIĘ

TAK JAWIĆ SIĘ, w cieniu
blizny po zadanej ranie w powietrzu.

Dla-nikogo-i-niczego-tak-jawić-się.
Nierozpoznany,
nawet dla siebie
samego.

Ze wszystkim, co się mieści w tym miejscu,
choćby bez
słów.

(tł. Ela Binswanger)

*

Paul Celan: STANIĘCIE

STANIĘCIE, w cieniu
napowietrznej blizny.

Za nikogo i nic to stanięcie.
Niepoznanie twoje,
samo
za siebie.

Ze wszystkim, co w nim się mieści,
nawet bez
mowy.

(tł. Jakub Ekier)

https://www.youtube.com/watch?v=mkndQfOhfgE

Paul Celan: STEHEN

STEHEN, im Schatten
des Wundenmals in der Luft.

Für-niemand-und-nichts-Stehn.
Unerkannt,
für dich
allein.

Mit allem, was darin Raum hat,
auch ohne
Sprache.

*

Paryż, 11.11.1963, z: "Atemwende", Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main, 1967

*

przypis do wiersza "MANDORLA", ale można go odnieść także do wiersza "STEHEN"

Słowo "stehen" znaczy "stać", słowo "steht" znaczy "stoi", "es steht" znaczyłoby dosłownie "ono/to stoi", ale jest to idiom, czyli stały zwrot, używa się go po niemiecku i to w najróżniejszych kontekstach, ale po polsku nie tak się tłumaczy, tłumaczy się różnie i to też zależy od kontekstu. Pytanie "wie steht es mit dir?" nie tłumaczy się "jak to stoi z tobą?" tylko "jak się masz?", "es steht dir frei", znaczy "zależy od ciebie" a nie "to stoi ci wolne" itd. itp. Celan bawi się tym słowem "steht", "es steht", bo po niemiecku da się tak bawić, po polsku się nie da. "Twoje oko stoi w stronę migdału", jak chce Barańczak, to jednak, z całym szacunkiem, językowy potworek... u p. Przybylaka w tłumaczeniu "Mandorli" - "A twoje oko - ku czemu stoi oko?" - to samo...

O oku w liczbie pojedynczej i mnogiej w obu językach używanych różnie zwyczajowo i różnie się tłumaczących już pisałam - "jemandem die Wahrheit ins Auge sagen", nie tłumaczy się "powiedzieć komuś prawdę w oko", tylko "powiedzieć komuś prawdę w oczy".